

اکوتوریسم

کلمه اکوتوریسم EcoTourism

Eco = خانه و زیستگاه	} بوم گردشگری یا بوم گردی
Tourism = گردشگری	

Ecology = بررسی ارتباط بین موجودات و محیط زیست آنها

کلمه اکوتوریسم چه چیزی را در ذهن شما تداعی می کند؟

تعریف اکوتوریسم

انجمن جهانی اکوتوریسم TIES :

سفری **مسئولانه** به مناطق طبیعی که منجر به **حفظ محیط زیست** شده و باعث **بهبود کیفیت زندگی مردم محلی** می شود.

Ecotourism is responsible travel to natural areas that conserves the environment and sustains the well being of local people.

The International Ecotourism Society (TIES)

اصول هشتگانه اکوتوریسم

- ۱- به حداقل رساندن اثرات بر طبیعت و فرهنگ محل مورد بازدید
- ۲- آموزش و اطلاع رسانی به گردشگران در خصوص اهمیت حفاظت از طبیعت
- ۳- تذکر به بخش خصوصی و غیره در خصوص اهمیت سفرهای مسئولانه و همکاری با دست اندرکاران محلی برای دستیابی به اهداف حفاظتی و حل مشکلات محلی
- ۴- ایجاد درآمد مستقیم برای مدیریت و حفظ منابع طبیعی و مناطق حفاظت شده
- ۵- اهمیت کنترل و قانون گذاری در طرح های مدیریتی
- ۶- تاکید به جمع آوری اطلاعات پایه اجتماعی و زیست محیطی و پایش اثرات در دراز مدت
- ۷- به حداکثر رساندن منافع اقتصادی طبیعت گردی برای جامعه محلی و تجارت های محلی
- ۸- تلاش در طراحی هماهنگ با شرایط محیطی و فرهنگی

ویژگی های اکوتوریسم

- به حفاظت از تنوع زیستی کمک کند
- باعث رفاه مردم محلی شود
- شامل برنامه های آموزشی باشد
- گردشگران و دست اندرکاران گردشگری در آن عملکردی مسئولانه داشته باشند
- عمدتاً توسط گروه های تجاری کوچک به گروه های کوچک گردشگر ارائه شود
- کمترین مقدار ممکن از منابع تجدید ناپذیر را مصرف کند
- بر پایه مشارکت و ایجاد فرصت اقتصادی برای مردم محلی استوار باشد.

به حفاظت از تنوع زیستی کمک کند

باعث رفاه جامعه محلی شود

شامل برنامه های آموزشی باشد

گردشگران و دست اندرکاران گردشگری در آن عملکردی مسئولانه داشته باشند

توسط گروه های تجاری کوچک به گروه های کوچک گردشگر ارائه شود

کمترین مقدار ممکن از منابع تجدید ناپذیر را مصرف کند
مثال: استفاده از ظروف یکبار مصرف ممنوع

بر پایه مشارکت و ایجاد فرصت اقتصادی برای مردم محلی استوار باشد

اکوتوریسم و ارتقاء معیشت و بهبود کیفیت زندگی مردم محلی

مستقیم

- ارائه خدمات گردشگری به گردشگران

غیر مستقیم

- فروش صنایع دستی و محصولات روستا

اکوتوریسم و حفاظت از محیط زیست

غیر مستقیم

- ایجاد معیشت سازگار با محیط زیست برای مردم محلی
- ایجاد انگیزه حفاظت برای دولت مردان

مستقیم

- ایجاد درآمد برای دولت از طریق دریافت ورودیه و صرف آن جهت حفاظت

آگاه سازی مردم نسبت به اهمیت حفاظت

- مثال:

(نمونه عملی حفاظت از طبیعت توسط جوامع بومی و شکل گیری یک جاذبه اکوتوریستی در قشم)

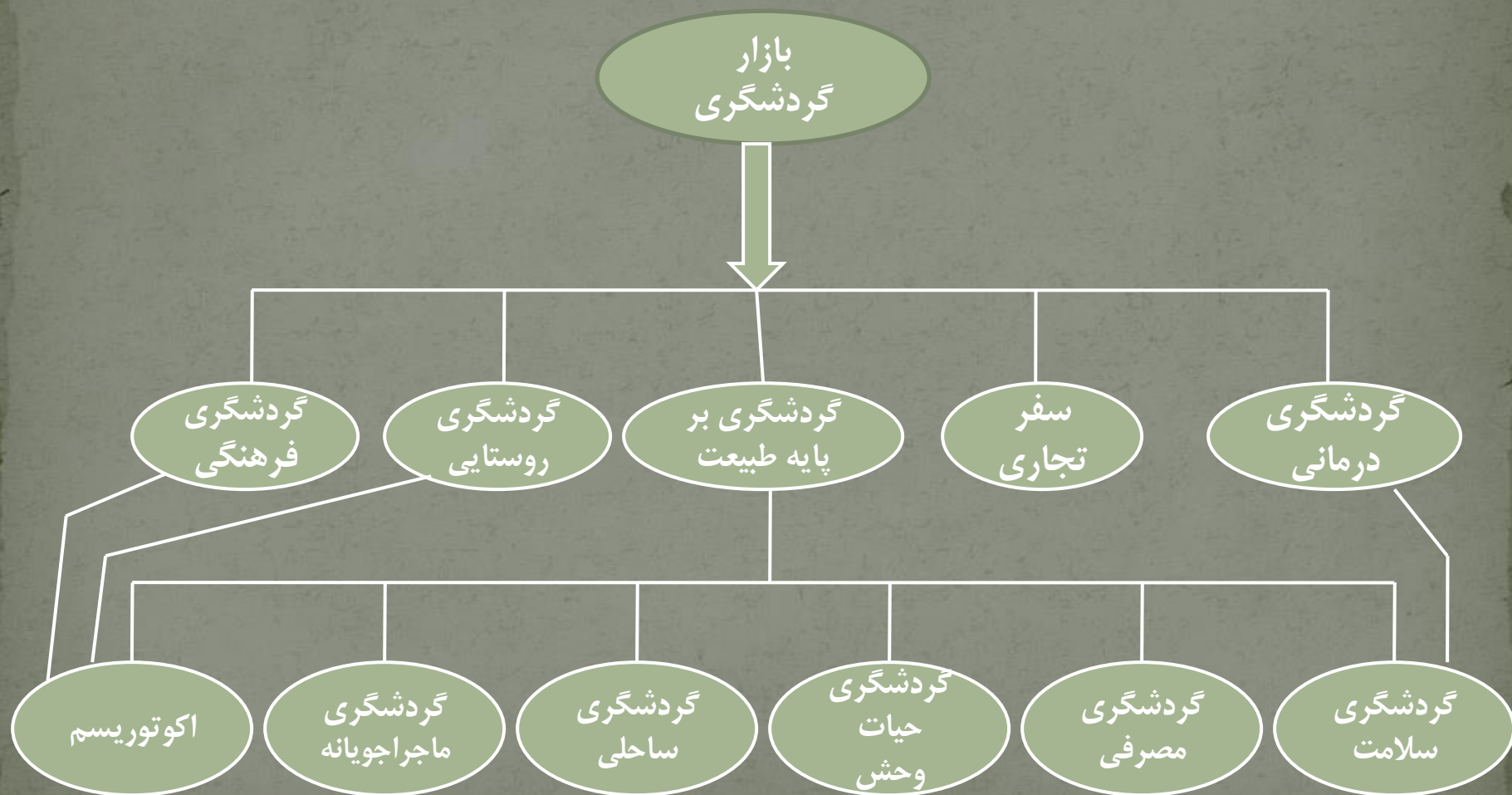
هدف اکوتوریسم

هدف اکوتوریسم رسیدن به نتایج توسعه‌ی پایدار است

بنابراین برنامه‌ریزی و توسعه زیر ساخت‌های گردشگری، فعالیت‌های متعاقب آن و بازاریابی باید براساس شاخص‌های پایداری از نظر زیست‌محیطی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی صورت پذیرد.

جایگاه اکوتوریسم در صنعت گردشگری

زیر شاخه های گردشگری سلامت

حمام نمک، گل و لجن
چشمه های آب معدنی
اقامت در دل طبیعت و کوهستان

زیر شاخه های گردشگری مصرفی

جمع آوری گیاهان مانند قارچ چینی و تمشک چینی

ماهیگیری

شکار

سفرهای زمین شناسی برای جمع آوری سنگ ها و کانی ها و فسیل ها

زیر شاخه های گردشگری حیات وحش

دیدن حیات وحش در پارک های ملی و مناطق حفاظت شده

باغ های پرندگان

باغ های پروانه ها

باغ وحش ها و SAFARI پارک ها

آکواریوم ها

زیر شاخه های گردشگری ساحلی

شنا

کمپینگ در ساحل

قایق سواری

اسکی روی آب

اسنور کلینگ

غواصی

موج سواری

حمام آفتاب

زیر شاخه های گردشگری ماجراجویانه

دره نوردی

صخره نوردی

غارنوردی

شیرجه از صخره ها

اسکی کوهستان

سفر با ماشین شاسی بلند در خارج از مسیر جاده

پرواز با پاراگلایدر

دوچرخه سواری کوهستان

رفتینگ

...

زیر شاخه های اکوتوریسم

اکوتوریسم در جوامع بدوی

پرنده نگری

گردشگری نجوم

مشاهده گلها

عکاسی از طبیعت

تماشای حیات وحش

اکوتوریسم در جوامع بدوی

اکوتوریسم در جوامع بدوی

پرنده نگری

پرنده نگری

گردشگری نجوم

مشاهده گلها

عکاسی از طبیعت

تماشای حیات وحش

تماشای حیات وحش

تفاوت توریسم بر پایه طبیعت و اکوتوریسم

- طبیعت گردی - معادلی که برای واژه Natural Tourism قرار داده شده است. نسبت به اکوتوریسم مفهوم فراتری دارد و به کلیه بازدیدها و فعالیت هایی که در دامن طبیعت انجام می شود، صرفنظر از پایدار بودن یا نبودن آنها، اطلاق می شود. آن بخش از این فعالیت ها که مسوولانه و با حداکثر ملاحظات زیست محیطی و فرهنگی صورت می گیرد، اکوتوریسم خوانده می شود.

تجربه اکوتوریسم

تجربه اکوتوریسم

تجربه اکوتوریسم

دست اندر کاران اکوتوریسم

- دولت

- آژانس های مسافرتی و مجریان تور

آژانس های مسافرتی و مجریان تورهای خروجی (آژانس های کشور مبدا)

آژانس های مسافرتی و مجریان تورهای ورودی (آژانس های کشور مقصد)

- خانه های اکولوژیک

- جوامع محلی

- راهنمایان اکوتوریسم

- اکوتوریست ها

• آژانس های مسافرتی

بازاریابی فروش خدمات مسافرتی

• تور گردانان خارجی

مهم ترین عناصر بازاریابی و فروش محصولات اکوتوریسمی
ایجاد نام تجاری، چاپ بروشور، تبلیغ اینترنتی، فیلم و...

• تور گردانان داخلی

حضور در شهرهای بزرگ کشورهای مقصد (تهران، شیراز، کاتماندو، نایروبی)
مسئولیت اصلی در قبال مشتریان (کیفیت بالا، اصول اکوتوریسم، راهنما و نیروی
انسانی مجرب)

● خانه های اکولوژیک Ecolodge

- عدم آسیب به محیط اطراف اعم از طبیعی و فرهنگی
- کمترین تاثیر هنگام ساخت و ساز بر روی محیط طبیعی
- همگون با بافت فیزیکی و فرهنگی منطقه (معماری محلی)
- استفاده از روشهای پایدار کسب آب و کاهش مصرف آن
- استفاده از سیستم کارآمد دفع زباله و فاضلاب
- تلاش در همکاری با انجمن های محلی
- دارا بودن برنامه های آموزشی در رابطه با محیط های طبیعی و فرهنگی
- جهت مردم بومی، گردشگران و پرسنل خانه
- شرکت در برنامه های تحقیقاتی به منظور توسعه پایدار منطقه

چگونگی مدیریت خانه های اکولوژیک

- ارایه آموزش های کاری به افراد بومی و راهنمایان محلی
- بیشترین کمک از مردم بومی در پست های کاری، عدم استفاده از آموزش دیدگان شهری یا افراد خارجی در مسئولیت های مهم
- برگزاری کلاس های آموزشی زبان دوم بعد از ساعات کاری برای کمک به کارکنان در برقراری ارتباط با بازدیدکنندگان و به کار گیری فارغ التحصیلان محلی که دوره های آموزشی زبان دیدند
- استفاده از کمک میهمانان، برای آموزش پرسنل و پیشبرد پروژه های توسعه ی آموزشی و بهداشتی
- پیش بینی سیستم های جذب کمک مالی میهمانان برای حفاظت از مناطق طبیعی منطقه
- تاکید بر بازیافت همه جانبه مواد از جمله کاغذ های باطله، پلاستیک و فلز
- استفاده از انرژی های جایگزین در صورت امکان
- استفاده از شوینده های قابل تجزیه توسط باکتری ها و خودداری از به کار بردن موادمسمی
- خودداری از نگهداری حیوانات غیر اهلی در قفس و منزل

جوامع محلی

آگاه سازی ، هماهنگی و جلب مشارکت جامعه میزبان، از ابتدای توسعه، می تواند از بروز بسیاری اختلالات ناشی از توسعه توریسم عام در روستا ها جلوگیری کند.

آثار منفی توسعه توریسم عام در جوامع غیر پیشرفته

- زوال فرهنگ بومی
- تجاری شدن تولیدات سنتی و محلی
- سست شدن چارچوب خانواده
- کاهش علاقه به مراقبت و بهره برداری از زمین به ویژه در جوانان
- بروز دشمنی بین افرادی که از منافع اقتصادی مستقیم توریسم بهره مند می شوند و آن هایی که از این منافع محرومند.
- افزایش جرایم و تجارت های غیر قانونی مثل مواد مخدر، فحشا، مشروبات الکلی و...
- برای ارائه به توریست های بی بند و بار

عکس از نیما آذری

Natural Product
فرآورده طبیعی

Khafri Village
Dena Mountains

By buying this c
Touran national
endangered spici
Leopard and Ps
This handicraft
which is locate
sales benefit be
educated durin
This project ha
under protect
environment f
for more informat
www.qalebala.ir or you can
Tehran: 021 - 22838389
Qale bala: 0274- 7323268

فراآورده طبیعی
Natural Product

برگه سیب
Dry Apple

خواص: سرشار از ویتامین، رفع یبوست، درمان یساریهای زوده، درمان تقرص،
تقویت قلب، آرام بخش اعصاب، پایین آورنده شب، مفید برای کبد و ب.
طریقه مصرف: صورت نموش، یا به تنهایی و یا مخلوط با دیگر میوههای خشک.

راهنمایان اکوتوریسم

دوستدار واقعی طبیعت، مردم و سرزمین

پس از آموزش و کسب تجربه های کافی و ضمن آشنایی با فنون عمومی راهنمای تور باید از دانش و مهارت های زیر برخوردار باشد

- اعتقاد به اصول اکوتوریسم و داشتن اخلاق و رفتار زیست محیطی
- آشنایی عمومی با سرزمین
- اطلاعات جامع برای تفسیر، در رابطه با مناطقی که در آن ها فعالیت می کند
- قابلیت سرپرستی برنامه های طبیعت گردی
- مدیریت تور در شرایط بحرانی
- آشنایی به کمک های اولیه
- تسلط بر فنون استقرار در طبیعت
- ...

اعتقاد به اصول اکوتوریسم و داشتن اخلاق زیست محیطی

اطلاعات جامع برای تفسیر، در رابطه با مناطقی که در آنها
فعالیت می کند

آشنایی عمومی با سرزمین

مدیریت بحران

تسلط به فنون استقرار در طبیعت

اکوتوریست ها

افرادی که از مرحله علاقه ساده به طبیعت فراتر رفته و پا در عرصه شناخت رازها و زیبایی های عمیق تر آن گذاشته اند

انواع اکوتوریست

- اکوتوریست های دارای هدف خاص

- اکوتوریست های دارای هدف عام

- اکوتوریست های اتفاقی

کدهای رفتاری اکوتوریسم code of conduct

➤ کدهای رفتاری گردشگران

➤ کدهای رفتاری جامعه میزبان

کدهای رفتاری اکوتوریسم Code of Conduct

روستای خفر Khافر Village

استان اصفهان، شهرستان سمیرم،
بخش پادنا

امامزاده‌ها حتما کفش خود را از پا در آورید.
● از گذاشتن هرگونه اثر و نشانه بر بناهای تاریخی و زیارتی خودداری نمایید. می‌توانید خاطرات زیبایی خود را به صورت یک دست خط و یا عکس در دفتر گردشگری روستا به یادگار بگذارید.
● جهت کمک به ایجاد معیشت پایدار در روستای خفر، برای اقامت از خانه‌های محلی استفاده نمایید.

¹ زبان اهالی روستا، گویشی از زبان فارسی و از دسته گویش‌های لری است و با توجه به نزدیکی روستا به منطقه سکونت ایل بویراحمدی، محتمل است که به گویش بویراحمدی نزدیک‌تر باشد

و استفاده از محصولات از آسیب زدن به درختان خودداری نمایید.
● جهت ایجاد معیشت پایدار، در صورت امکان بخش عمده مواد غذایی و وسایل مورد نیاز خود را از فروشگاه‌های روستا خریداری کنید.
● در صورت امکان از فرآورده‌ها، محصولات و خدمات محلی استفاده نمایید. با این کار به رونق اقتصادی در روستای خفر کمک می‌کنید. بدین منظور می‌توانید از فروشگاه عرضه محصولات طبیعی صنایع دستی که توسط بانوان راهاندازی و اداره می‌گردد، دیدن فرمائید.
● هنگام بازدید از مکان‌های تاریخی و مذهبی نظیر گورستان قدیمی، دو امامزاده سید میراحمد و سید محمد، حسینیه‌ها و چشمه مقدس سید محمد به آن‌ها احترام بگذارید.
● هنگام ورود به مساجد، حسینیه‌ها و

آن کمک به یک پروژه عمرانی، مرکز درمانی یا مدرسه به مراتب بهتر است. بدین منظور به دهیاری و یا دفتر گردشگری خفر مراجعه فرمایید.
● هنگام عکسبرداری از مردم روستا خصوصا بانوان، از آن‌ها اجازه بگیرید. برخی از اهالی روستای خفر تعصب خاصی در مورد عکاسی از خانواده‌شان دارند.
● به حریم خصوصی و مالکیت مردم روستا احترام بگذارید.
● بدون اجازه مالکان، داخل باغات میوه نشوید. پس از کسب اجازه و در صورت ورود

توجه به قوانین و مقررات منطقه حفاظت شده دنا:

● جهت جلوگیری از آسیب به پوشش گیاهی به صورت انفرادی یا دو نفره پشت سر یکدیگر در مسیر یاکوب حرکت کنید.
● به علائم، تابلوها و نشانه‌های موجود در مسیرهای منطقه که برای راهنمایی شما تهیه شده است، توجه نمایند.

احترام به جامعه محلی:

● به مردم محلی، فرهنگ و گویش¹ آنها احترام بگذارید.
● طوری رفتار کنید که مردم محلی ارزش بیشتری برای فرهنگ و لباس خود قایل شوند و در حفظ آن تلاش کنند.
● لطفا جهت حفظ ارزش‌های فرهنگی و مذهبی روستا از رفتار و همچنین پوشیدن لباس‌های نامناسب خودداری کنید.
● برای دادن هدیه، از پرداخت مستقیم پول به صورت انفرادی خودداری کنید، به جای

جاذبه های طبیعی ایران

- کویرها
- کوهها، غارها
- سواحل و جزایر مرجانی
- پارکهای ملی و مناطق حفاظت شده
- پرندگان
- سایر حیات وحش
- گیاهان
- چشم اندازهای طبیعی
- روستاها، اقوام و عشایر

ترکمنستان

دریای خزر

افغانستان

دشت کویر

کویت

پاکستان

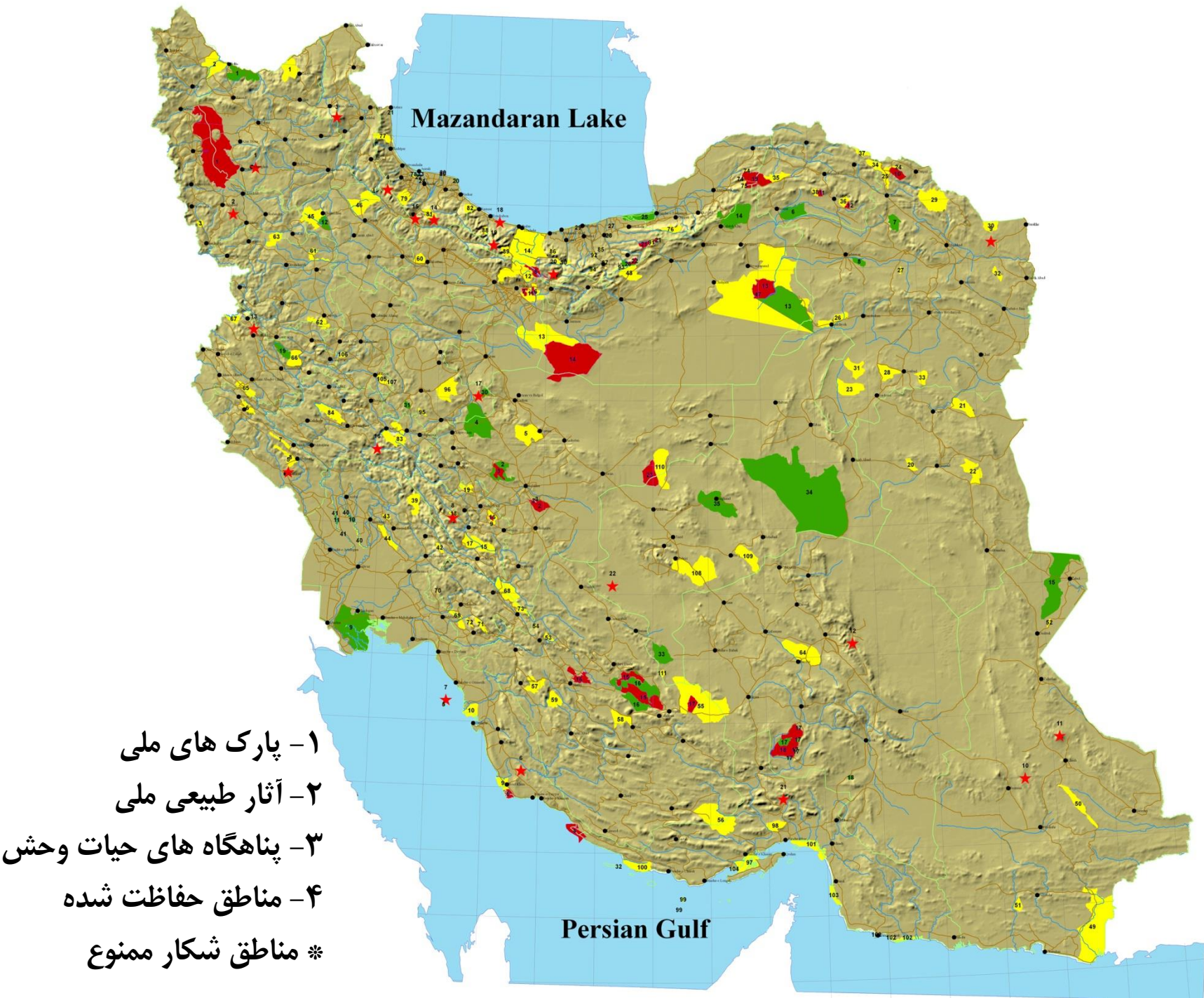
عراق

کویت

عربستان سعودی

خلیج فارس

کویرہا

کویر لوت

کلوتها واقع در کویر لوت

کویت مرکزی

نمکزارها

حوض سلطان قم

کوه ها و غارها و دره ها

دماوند بلندترین قله ایران (۵۶۰۹)

قله علم کوه (۴۸۴۸ متر)

مسیرهای پیاده روی کوهستانی متعدد

تنگه هایقر

© 2012 BY REZA NAZEMI

تنگه شیرز

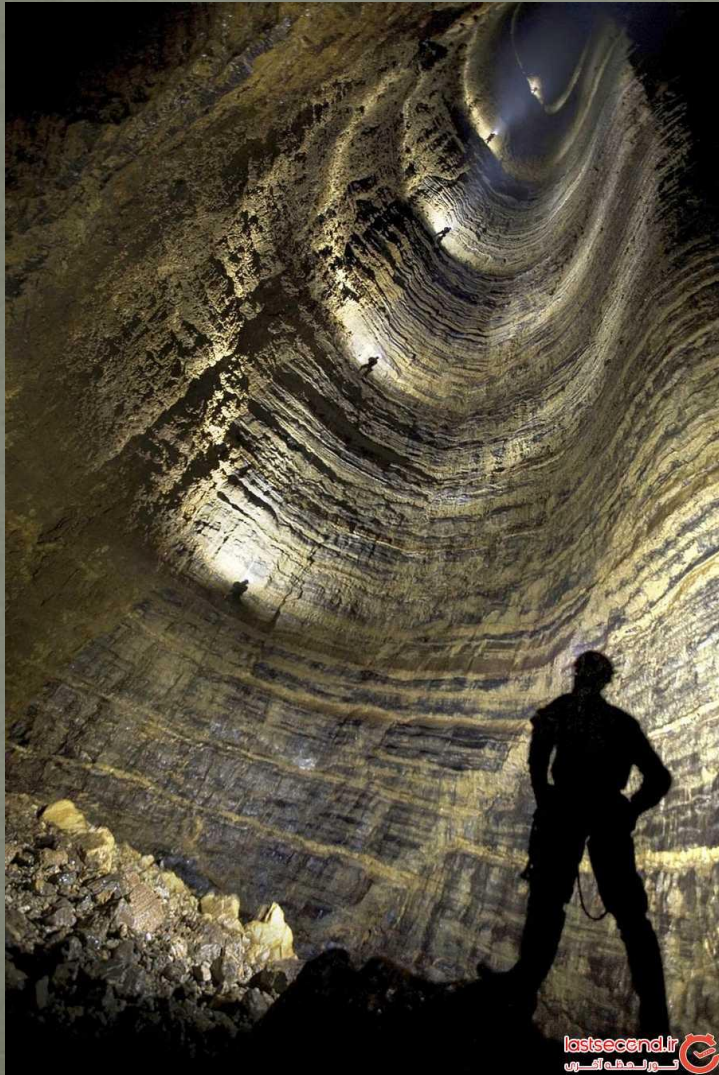
غار یخ مراد

غار آبی دانیال

غار پیر او در کرمانشاه

غار نمکی قشم

سواحل و جزایر مرجانی

جزیره هرمز

جزیره هندورابی

ساحل بریس

ساحل درک

ساحل درک

ساحل درک

جنگل های حرا

گل فشان تنگ

دلفین های بین جزیره قشم و هنگام

پرندگان

زاغ بور

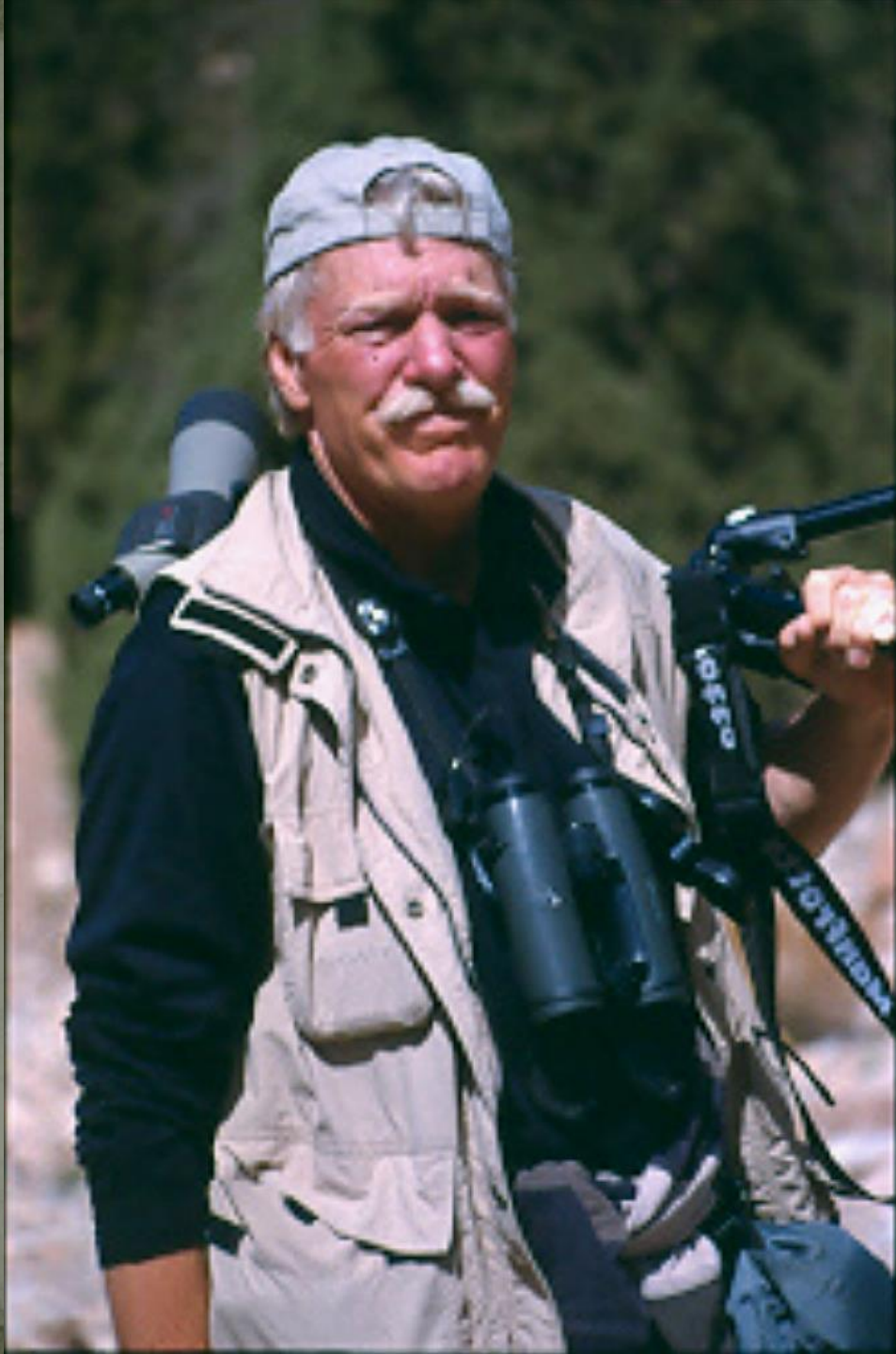
سینه سرخ ایرانی

کبک دری

سایر حیات وحش

گورخر ایرانی

یوزپلنگ ایرانی

تنوع بالایی از خزندگان

گیاہان

سوسن چهلچراغ

لاله واژگون

درختان حرا

چشم اندازهای طبیعی

کوه های مریخی

بیلاقات کوهستانی

باداب سورت

ژپو پارک قشم

دشت لار

دریاچه اوان

کویر نمک

روستاها، اقوام و عشایر

روستای میمند

روستای انارک

روستای قلعه بالا

عشایر قشقایی

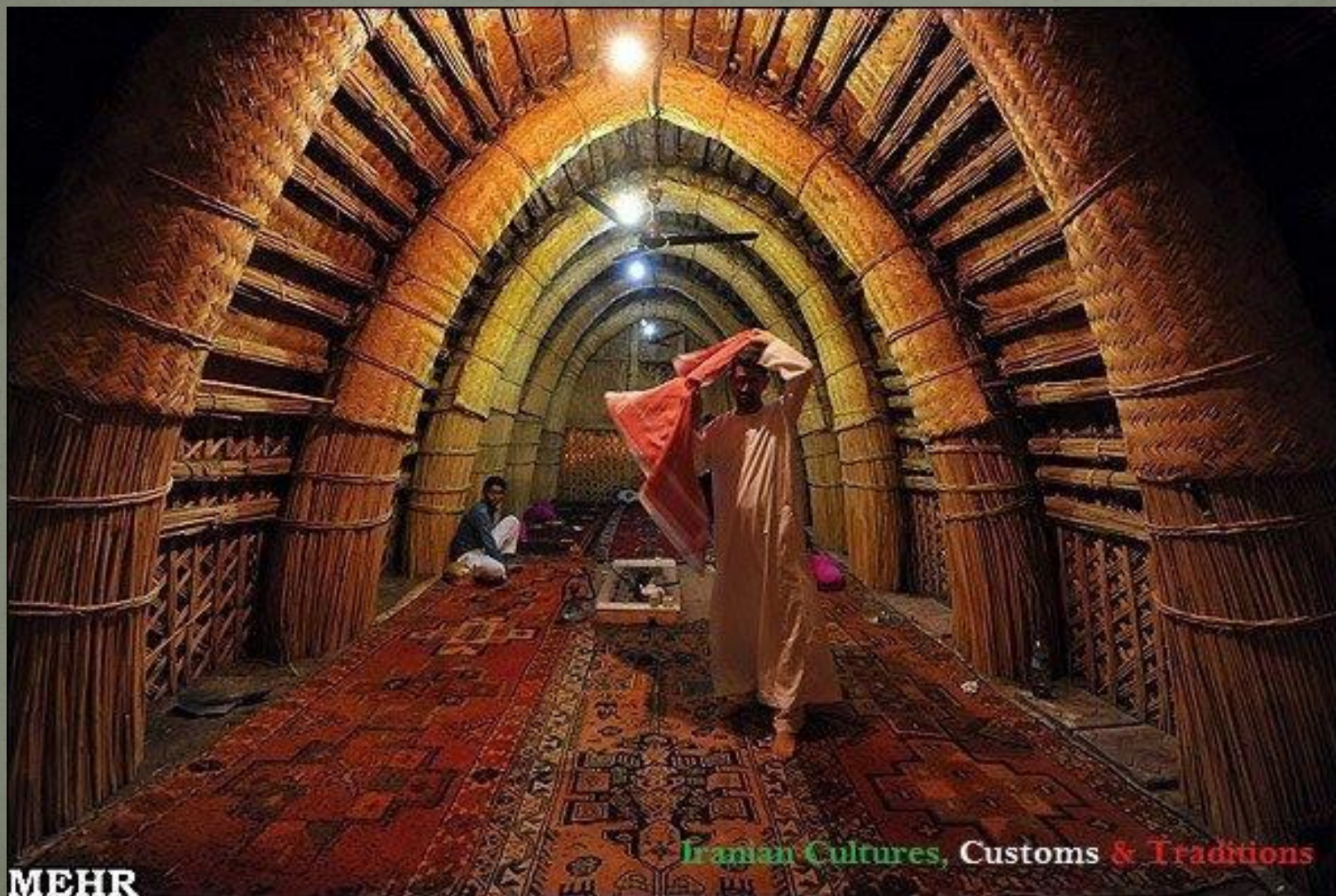
عشایر بختیاری

عشاير شمال کشور

مضيف

Iranian Cultures, Customs & Traditions

MEHR

جشن ها و آیین ها

نخل گردانی

